

ДІЛЬНИЧНІ ОФІЦЕРИ ПОЛІЦІЇ ЯК СУБ'ЄКТИ ЗАПОБІГАННЯ ТА ПРОТИДІЇ ДОМАШНЬОМУ НАСИЛЬСТВУ

О. М. Головков, фахівець факультету № 1, аспірант 1 курсу заочної форми навчання Донецького юрид. ін-ту МВС України, м. Кривий Ріг

Прийняття 07 грудня 2017 року Закону України «Про запобігання та протидію домашньому насильству» започаткувало новий вектор реалізації державної політики у сфері запобігання та протидії домашньому насильству, організаційні засади діяльності суб'єктів, що здійснюють заходи у цій сфері, а також реалізацію нових заходів впливу щодо кривдників та заходів допомоги постраждалим особам. Не дивлячись на прогресивні положення зазначеного закону та позитивну оцінку його прийняття, потребує додаткового обґрунтування та аналізу функції із здійснення заходів у сфері запобігання та протидії домашньому насильству уповноважених підрозділів органів Національної поліції України, як вони названі в самому законі, оскільки положення зазначеного нормативно-правового акту не розкривають їх переліку.

Наголосимо, що серед великої чисельності підрозділів Національної поліції України повноваження певних підрозділів у питаннях запобігання та протидії домашньому насильству є неоднаковими, а в деяких зовсім відсутні. Слід відзначити, що дільничні офіцери поліції, як підрозділи Національної поліції України, і за чинним законодавством, і за зміненням завжди мали широкі повноваження щодо запобігання та протидії домашньому насильству (за старими нормами - насильству в сім'ї). На разі в статті 10 Закону України «Про запобігання та протидію домашньому насильству» визначені в узагальненому вигляді повноваження уповноважених підрозділів органів Національної поліції України у сфері запобігання та протидії домашньому насильству [1], аналіз яких дає нам право стверджувати, що тільки два з дев'яти повноважень дільничні офіцери поліції на практиці не реалізують, зокрема, повноваження щодо анулювання дозволів на право придбання, зберігання, носіння зброї та боєприпасів їх власникам у разі вчинення ними домашнього насильства, адже ці питання входять до компетенції підрозділів контролю за обігом зброї у сфері дозвільної системи Національної поліції України, а також, на нашу думку, повноваження щодо звітування центральному органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері запобігання та протидії домашньому насильству, про результати здійснення повноважень у цій сфері у порядку, визначеному центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері запобігання та протидії домашньому насильству, оскільки такі повноваження

відносяться до сфери діяльності керівників Національної поліції України та її керівних структур, як то Департамент превентивної діяльності. Слід відзначити, що однією з особливостей повноважень дільничного офіцера поліції є те, що взяття на профілактичний облік кривдників та проведення з ними профілактичної роботи в порядку, визначеному законодавством, здійснюється ними тільки відносно повнолітніх осіб, в свою чергу аналогічні повноваження щодо дітей-кривдників реалізуються підрозділами ювенальної превенції.

Безумовно, що закріплені в Законі України «Про запобігання та протидію домашньому насильству» повноваження уповноважених підрозділів Національної поліції України повинні знайти своє нормативне закріплення як у відповідних підзаконних нормативно-правових актах, що визначають порядок взаємодії суб'єктів, що здійснюють заходи у сфері запобігання та протидії домашньому насильству, порядок внесення інформації до єдиного державного реєстру випадків домашнього насильства та насильства за ознакою статі тощо, так і у відомчих нормативно-правових актах Міністерства внутрішніх справ України, що визначають адміністративно-правовий статус підрозділів Національної поліції України, а також порядок застосовування термінового заборонного припису, порядок взяття на профілактичний облік, проведення профілактичної роботи та зняття з профілактичного обліку кривдника тощо.

На сьогоднішній день, положення Інструкції з організації діяльності дільничних офіцерів поліції [2] у зв'язку із прийняттям Закону України «Про запобігання та протидію домашньому насильству», нажалі не оновлені і містять поняття насильство в сім'ї та систему спеціальних заходів, що визначалася в старому законодавчому акті. Зокрема, в інструкції зазначено, що ужиття заходів для запобігання вчиненню насильства в сім'ї та його припинення є основним напрямом діяльності дільничного офіцера поліції, що на нашу думку, ще раз свідчить про особливість статусу цих підрозділів серед інших суб'єктів Національної поліції України, що здійснюють заходи у зазначеній сфері. На сьогоднішній день, серед заходів, які відносяться до запобігання домашньому насильству, що реалізуються ДОП, наразі можна віднести ужиття системи заходів з метою запобігання цим негативним явищем, надання соціальних послуг особам/сім'ям, які перебувають у складних життєвих обставинах, виявлення на поліцейській дільниці осіб, схильних до вчинення насильства в сім'ї, та вживання превентивних заходів, передбачених законодавством, в свою чергу до системи заходів протидії – відноситься виявлення на поліцейській дільниці осіб, які вчиняють насильство в сім'ї (домашнє насильство), його припинення та постановка

на превентивний облік кривдників та в межах своєї компетенції проведення профілактичної роботи з такими особами.

Підсумовуючи зазначимо, що підрозділи дільничних офіцерів поліції, на нашу думку, є одними з основних суб'єктів запобігання домашньому насильству та його протидії у системі уповноважених підрозділів Національної поліції України. З огляду на це, та важливість реалізації системних заходів у цій сфері вважаємо вкрай необхідним приведення положень Інструкції з організації діяльності дільничних офіцерів поліції до норм Закону України «Про запобігання та протидію домашньому насильству». Крім того, враховуючи важливість питань запобігання та протидії домашньому насильству цілком доречним у розділі II. «Завдання, основні напрями діяльності та повноваження ДОП» окремо прописати повноваження дільничних офіцерів поліції у сфері, що розглядається.

Список використаних джерел

1. Про запобігання та протидію домашньому насильству [Електронний ресурс] : Закон України від 07 грудня 2017 року № 2229-VIII // Відомості Верховної Ради. – 2018. – № 5. – Ст. 35. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2229-19>

2. Про затвердження Інструкції з організації діяльності дільничних офіцерів поліції [Електронний ресурс] : затв. наказом М-ва внутрішніх справ України від 28 липня 2017 року № 650 // Офіційний вісник України. – 2017. – № 70. – Ст. 2136. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1041-17>

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ НОРМАТИВНО-ПРАВОВОГО ТА ОРГАНІЗАЦІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РЕФОРМУВАННЯ СИСТЕМИ МВС УКРАЇНИ

Є. В. Зозуля, д-р юрид. наук, доц., проф. кафедри
загальноправових дисциплін Донецького юрид. ін-ту МВС України

На сучасному етапі державотворення однією з головних ланок в комплексі заходів із реформування правоохоронних органів є реформа Міністерства внутрішніх справ. Стратегічною метою реформи є поетапне перетворення системи МВС України в багатопрофільне правоохоронне відомство європейського зразка, головним критерієм оцінки діяльності якого є ефективна діяльність щодо захисту основоположних прав і свобод людини та громадянина.

Політичні, економічні та соціальні перетворення в суспільстві в процесі розбудови демократичної правової держави потребують